

Jaarplan 2024

In dit jaarplan aandacht voor de financiering van de VVOJ en de begroting en activiteiten voor 2024.

Financiering VVOJ

De afgelopen jaren heeft de VVOJ grote stappen gezet in haar rol als pleitbezorger en belangenbehartiger van de onderzoeksjournalistiek in Nederland en Vlaanderen. Zo hebben we het initiatief genomen een bijzonder hoogleraar Onderzoeksjournalistiek aan de universiteiten van Amsterdam en Brussel aan te stellen en is het gelukt om in Nederland financiering te vinden voor de komende vijf jaar. Daarnaast is er een nieuw *Handboek voor Onderzoeksjournalisten* uitgegeven, dat het komende decennium het referentiewerk in ons vakgebied zal worden. Verder is met de twintigste verjaardag van de VVOJ, in 2022, een academisch onderzoek gestart naar de 'Staat van de onderzoeksjournalistiek in Nederland en Vlaanderen', dat als leidraad zal dienen voor de verdere ontwikkeling en sturing van het vakgebied in de lage landen. Ook is in 2023 de lobby in Vlaanderen geïntensiveerd en wordt, met ondersteuning van VP Capital, meer aandacht geschonken aan de ledenwerving aldaar.

Daarmee heeft de VVOJ haar drie pijlers – netwerk, opleiding en belangenbehartiging – danig versterkt. De bedoeling is om de activiteiten en inhoud binnen die drie pijlers de komende jaren verder te versterken. De banden met alle stakeholders in de onderzoeksjournalistiek moeten nog nauwer worden aangehaald.

De VVOJ organiseert niet langer alleen maar activiteiten voor haar leden. Met de huidige projecten en toekomstplannen zal ze het belang van zichzelf als organisatie en dat van haar leden overstijgen door in te zetten op het vak van de onderzoeksjournalistiek in het algemeen en de belangen daarvan optimaal te behartigen bij alle instellingen, overheden en stakeholders die daar een rol in spelen.

Dat vergt uiteraard de inzet van de nodige middelen. De jaarlijkse ledenbijdrage is daar de voornaamste bron van. De reguliere activiteiten worden nu nog jaarlijks op projectbasis gefinancierd en georganiseerd. Aangezien de VVOJ de komende jaren extra stappen wil zetten en dat het nodige organisatorisch werk van het coördinerende bureau vraagt, is er behoefte aan een solidere basis aan structurele inkomsten.

Van die jaarlijkse activiteiten loopt de VVOJ Conferentie het best: het bezoekersaantal neemt toe en sponsors blijven zeer geïnteresseerd. Het is ook bij uitstek de activiteit waar twee belangrijke pijlers van de VVOJ bijeenkomen: netwerk en scholing. Mogelijk kan dit succes in 2024 worden gekopieerd door een miniconferentie te organiseren, die zich meer

dan de grote conferentie richt op de verdieping en die voorafgaand aan de uitreiking van de Loep wordt georganiseerd.

Activiteiten 2024

De VVOJ Conferentie Onderzoeksjournalistiek

De VVOJ Conferentie is al jaren de succesvolste activiteit van de vereniging: aantrekkelijk voor bezoekers en sponsors, met volop gelegenheid om nieuwe leden te werven en zo ingericht dat bestaande leden elkaar kunnen ontmoeten en nieuwe kennis kunnen opdoen. In 2021 kon – na coronajaar 2020 – weer een ‘reguliere’ conferentie worden georganiseerd. Kosten en opbrengsten lagen toen meer in lijn met de bedragen zoals opgenomen in de meerjarenraming, met een stijgende lijn in de sponsorinkomsten. In 2022 en 2023 was dit opnieuw het geval, met daarnaast een flinke stijging in het aantal deelnemers – nu komen er al meer dan 350. Volgend jaar vindt de VVOJ Conferentie plaats in Utrecht, waar we op zoek zullen moeten naar grotere zalen om het aantal deelnemers te kunnen accommoderen. Ook is extra ondersteuning in de uitvoering nodig, met name op het gebied van marketing en communicatie, net als in 2023.

Het Vlieg wiel

Het Vlieg wiel is een eerbetoon aan hoofd- of eindredacteuren die hoogstaande onderzoeksjournalistiek mede mogelijk maken. De inzendingen worden beoordeeld door de Loep-jury en de prijs wordt uitgereikt tijdens de VVOJ Conferentie. In 2022 is besloten de prijs tweejaarlijks uit te reiken. In 2023 werd bij uitzondering de hele redactie van het Vlaamse Apache de winnaar – in 2024 zal Het Vlieg wiel dan ook niet worden uitgereikt.

De LROJ

Na tien jaar een aparte trainingsdag voor de lokale en regionale onderzoeksjournalisten te hebben georganiseerd, is gekozen voor een andere opzet om de onderzoeksjournalistiek in de regio te stimuleren. Het idee is om met een uitgekleden versie van de regioday het land in te gaan en op verschillende plekken – goed bereikbaar voor de collega’s uit die regio, het liefst op een redactie van een omroep of krant – een programma te organiseren dat zowel training, inspiratie als de mogelijkheid tot netwerken biedt. Wederom zullen daar aansprekende producties worden gepresenteerd en toegelicht, kan een workshop worden gevolgd en wordt gekeken op welke manier en op welke onderwerpen in de betreffende regio kan worden samengewerkt.

In 2023 zijn er twee bijeenkomsten georganiseerd: in Breda en Antwerpen. Voor 2024 is het doel om twee tot vier bijeenkomsten te organiseren.

Mogelijke financiers zijn het Fonds Bijzondere Journalistieke Producties (door hun focus op regionale onderzoeksjournalistiek), het Mediahuis (die in hun regionale dagbladen meer aandacht voor onderzoeksjournalistiek willen) en de regionale publieke omroep RPO.

De Loep en de Avond van de Onderzoeksjournalistiek

De afgelopen jaren is de Loep in juni uitgereikt. En sinds 2022 gebeurt dat afwisselend in Nederland en Vlaanderen. Door de uitreiking later in het voorjaar te organiseren, is er meer gelegenheid om in aanloop naar de uitreiking de genomineerde producties in het zonnetje te zetten. Verder is in 2023 voor de tweede keer met een longlist gewerkt met de beste onderzoeksjournalistieke producties uit 2022. Dit biedt ook meer gelegenheid om onderzoeksjournalistieke producties uit te lichten. In 2024 zal de uitreiking van de Loep opnieuw in Vlaanderen plaatsvinden. De ASN is de afgelopen jaren een belangrijke sponsor geweest van de Aanmoedigingsprijs. We verwachten dat ze dat in 2024 ook weer zullen zijn. Om de Avond van de Onderzoeksjournalistiek wat feestelijker aan te kleden, gaan we in 2024 op zoek naar meerdere sponsors en bekijken we de mogelijkheid om een dagprogramma aan te bieden, onder de voorwaarde dat er voldoende inkomsten kunnen worden gegenereerd door ticketverkoop en sponsors. Het dagprogramma zal zich met name richten op inhoudelijke verdieping, bijvoorbeeld met masterclasses.

Website

De VVOJ-website is de afgelopen jaren grondig vernieuwd. In 2023 zijn ook de ledenadministratie en de ticketverkoop voor de VVOJ Conferentie in de website geïntegreerd. Het is een vrij complete site geworden, die weer jaren mee kan.

Daarmee is de basis gelegd voor het verder ontwikkelen van de site tot het centrale plein over alles wat de onderzoeksjournalistiek in het Nederlands taalgebied aangaat. Met info over projecten, subsidies, publicaties, Woo-procedures, opleidingen, collega's; kortom, alles wat een journalist verder kan helpen bij zijn onderzoekende werk.

Het optuigen en draaiende houden van zo'n site vraagt de nodige inspanning van het bureau en van vrijwilligers. Daarnaast zal worden ingezet op het opzetten van een redactieraad, zoals die ooit bestond voor het samenstellen van het jaarboek.

Scholing en training

De afgelopen jaren is de nodige energie gestoken in de ontwikkeling van een scholingsaanbod voor jonge talenten, midcareer-collega's en ervaren toppers. Dit blijft ook in 2024 een aandachtsgebied.

In 2020, 2021 en 2022 is samen met de NVJ met succes een beroep gedaan op de Regeling Talentontwikkeling van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, wat resulteerde in het project Zoek het Uit. In 2023 is samen met de NVJ een nieuwe opzet gemaakt om dit programma zonder subsidie te continueren in 2024. Hieraan zijn, behalve de ureninzet van het VVOJ-bureau, geen kosten verbonden. Bij voldoende belangstelling zullen er inkomsten zijn, maar die zijn zekerheidshalve niet begroot.

De afgelopen jaren heeft de VVOJ veel ervaring opgedaan in het aanbieden van workshops en cursussen, mede dankzij haar uitgebreide netwerk. De ambitie is nog steeds om deze

vormen van scholing te bundelen en aan te bieden, eventueel met hulp van een derde partij die een deel van de organisatie en planning op zich kan nemen. Het moet voor een kleine organisatie als de VVOJ immers wel haalbaar zijn kwalitatieve cursussen op een gedegen manier aan te bieden.

Voor 2023 hadden we de ambitie om één masterclasses van een hele dag te organiseren met internationale toponderzoekersjournalisten en -trainers. Dat is dit jaar gelukt door voorafgaand aan de VVOJ Conferentie een pre-conferentie dag met masterclasses te organiseren. Brecht Castel gaf twee masterclasses, één voor beginners en één voor gevorderden, over Visuele OSINT. Hamza Syed en Brian Reed van de podcast *The Trojan Horse Affair* gaven een masterclass over het maakproces van een onderzoeksjournalistieke podcast.

In 2023 zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd: een goed bezochte webinar AI en twee workshops Bedrijven Binnenstebuiten Keren over financiële onderzoeksjournalistiek, waarvan een in Nederland en een in Vlaanderen. Daarnaast zijn er twee cafés georganiseerd: één in het kader van de longlist van de Loep (freelancers) in Nederland – de Vlaamse variant daarvan moest helaas worden afgelast. Het andere café werd georganiseerd in het kader van het verschijnen van de Staat van de Onderzoeksjournalistiek in Brussel. Verder heeft VVOJ Start drie cafés georganiseerd voor beginnende onderzoeksjournalisten: één met de genomineerden voor de aanmoedigingsprijs, één met Tim Hofman over zijn journalistieke aanpak en één met Coen van de Ven over hoe je tot een goed onderzoeksverhaal komt.

In 2023 zijn er in totaal zestien bijeenkomsten georganiseerd, waarvan acht in Vlaanderen. Voor 2024 mikken we in totaal op twaalf bijeenkomsten, waarvan tenminste vijf in Vlaanderen. Als er extra externe financiering of samenwerking wordt gevonden, kan het zijn dat er meer bijeenkomsten worden georganiseerd. In 2023 was dat ook het geval, doordat het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten zich bereid heeft verklaard een aantal workshops en masterclasses mee te financieren.

Op de VVOJ Conferentie 2022 is het plan ontstaan om een VVOJ Summerschool / Bootcamp te organiseren voor ambitieuze studenten journalistiek in Nederland en Vlaanderen, die willen excelleren in onderzoeksjournalistiek. Dit idee is bij een aantal opleidingen in de week gelegd en daar is positief op gereageerd. Vervolgstappen in 2024 zijn het plan verder uit te werken, met de opleidingen om tafel te gaan zitten en bij de fondsen de mogelijkheid tot financiering te bespreken. De fondsen hebben al aangegeven hiervoor open te staan, maar dat een en ander afhankelijk is van het uitgewerkte plan.

Werkgroepen

Voor de VVOJ zijn diverse werkgroepen actief. In de begroting zijn voor de werkgroepen kleine bedragen opgenomen voor zaalhuur en catering om kleinschalige activiteiten, waaronder vergaderingen, te kunnen organiseren. Als er grootschalige activiteiten

georganiseerd gaan worden, zal eerst aanvullende financiering moeten worden gevonden. Dat kan in samenspraak tussen bureau en werkgroep. Idealiter heeft elke werkgroep een link naar het bestuur – werkgroepen worden immers ingesteld door het bestuur.

Voor 2024 is het voornemen een nieuwe werkgroep op te richten voor het aandachtsgebied data/nieuwe onderzoeksmethoden. Verschillende leden hebben aangegeven behoefte te hebben de kennis op dit gebied beter te delen.

Lobby

De lobby die in 2023 in Vlaanderen is ingezet, zal in 2024 worden gecontinueerd. Er is op verschillende momenten contact geweest met Benjamin Dalle, de minister van Media in Vlaanderen. In 2024 zullen er gesprekken worden gevoerd met commissie- en parlementsleden die media en journalistiek in hun portefeuille hebben. De lobby is er met name op gericht om ook in Vlaanderen het belang van onderzoeksjournalistiek te benadrukken en structureel meer geld voor onderzoeksjournalistiek beschikbaar te krijgen.

Ook in Nederland wordt de lobby geïntensiveerd door met parlementsleden te gaan praten die media in hun portefeuille hebben. Hier is het doel dat er blijvend aandacht is voor het belang van onderzoeksjournalistiek en dat de middelen die nu daarvoor beschikbaar zijn – ruim 7 miljoen euro – behouden blijven. Daarnaast blijft de Woo-werkgroep zich inzetten voor de openbaarheid van overheidsinformatie.

Begroting 2024

Hieronder treft u de begroting voor 2024 aan. Niet uit te sluiten is dat het bestuur in de AV van het voorjaar 2024 met een bijgestelde begroting komt, omdat er meer duidelijkheid is over het resultaat van 2023 en de hoeveelheid geld die dan beschikbaar is voor alle activiteiten.

VVOJ Begroting 2024						
Kengetallen	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
Kosten lidmaatschap	60		60		70	
Aantal leden einde jaar	600		650		800	
<i>waarvan uit Vlaanderen</i>	60		65		100	
Aantal deelnemers conferentie	250		300		400	
Ticketprijs conferentie	260		265		270	
Leden nieuwsbrief			1.500		1.650	
Aantal bijeenkomsten			12		12	
<i>waarvan in Vlaanderen</i>			3		5	
Aantal actieve vrijwilligers			50		60	
1 Inkomsten	198.000	198.000	257.000	257.000	284.000	284.000
2 Structureel	37.500		39.500		50.000	
3 Contributie	33.000		39.000		49.500	
4 Verenigingssponsors	4.000		-		-	
5 Giften	500		500		500	
6 Projectmatig						
7 Conferentie	113.000		123.000		150.000	
8 Deelnemers	28.000		28.000		50.000	
9 Sponsors	85.000		95.000		100.000	
10 LROJ	7.000		7.000		7.000	
11 Deelnemers	3.000		3.000		3.000	
12 Sponsors	4.000		4.000		4.000	
13 VVOJ Start	2.500		2.000		2.000	
14 Deelnemers	500		-		-	
15 Sponsors	2.000		2.000		2.000	
16 Loepevenement	10.500		20.000		30.000	
17 Deelnemers	500		-		10.000	
18 Sponsors	10.000		20.000		20.000	
19 Café	-		7.500		-	
20 Deelnemers	-		-		-	
21 Sponsors	-		7.500		-	
22 Essay	3.500		3.500		3.500	
23 Verkoop	-		-		-	
24 Sponsors	3.500		3.500		3.500	
25 Scholing en Training	24.000		6.500		4.000	
26 Kaartverkoop	24.000		6.500		3.000	
27 Sponsors	-		-		1.000	
28 Hoogleraar OJ			12.000		12.000	
29 Sponsors			12.000		12.000	
30 Handboek OJ			3.000		500	
31 Vergoeding uitgever			3.000		500	
32 Staat van de OJ			13.000		-	
33 sponsors			13.000		-	
34 Nieuwe projecten			20.000		25.000	
35 sponsors			20.000		25.000	
36 Saldo		-27.026		-20.514		840

		225.026	225.026	277.514	277.514	283.160	283.160
37							
38	Uitgaven						
39	Structureel	92.026		79.314		81.160	
40	Huisvesting	2.400		1.000		1.000	
41	Afschrijvingen	-		-		-	
42	Telefoon	200		200		200	
43	Website	1.500		2.000		2.000	
44	Administratie, financiën	12.000		10.000		10.000	
45	Bestuurskosten	2.000		2.000		2.000	
46	Kosten ALV	500		500		500	
47	Coördinator	12.000		24.000		24.000	
48	Verzekeringen	2.000		2.000		2.000	
49	Sponsorwerving	25.168		-		-	
50	Personeelskosten	33.558		36.914		38.760	
51	Projectmatig						
52	Conferentie	81.000		95.700		115.500	
53	Projectmanagement (bureau)	21.000		21.000		25.000	
54	Sponsorwerving (bureau)	8.000		7.200		5.000	
55	Marketing	3.000		11.000		11.000	
56	Inschrijving	1.000		500		500	
57	Kosten op locatie	10.000		10.000		15.000	
58	Reiskosten	6.000		6.000		6.000	
59	Verblijfskosten	5.000		5.000		5.000	
60	Diner	11.000		15.000		25.000	
61	Catering	11.000		15.000		18.000	
62	Overige zaken	5.000		5.000		5.000	
63	LROJ	7.000		7.000		7.000	
64	Organisatie (bureau)	2.500		2.500		2.500	
65	Locatie	2.000		2.000		2.000	
66	Catering	2.500		2.500		2.500	
67	VVOJ Start	2.500		2.000		2.000	
68	Organisatie (bureau)	750		500		500	
69	Locatie	750		500		500	
70	Catering	1.000		1.000		1.000	
71	Loep	15.500		20.000		30.000	
72	Organisatie (bureau)	4.000		4.000		10.000	
73	Spreker/moderator	1.500		1.500		3.000	
74	Zaal en catering	3.000		7.500		10.000	
75	Prijzengeld	6.000		6.000		6.000	
76	Prijzen	1.000		1.000		1.000	
77	Café	7.500		7.500		-	
78	Organisatie (bureau)	7.000		5.000		-	
79	Catering	500		2.500		-	
80	Essay	3.500		3.500		3.500	
81	Honorarium auteur	1.500		1.500		1.500	
82	Druk	1.500		1.500		1.500	
83	Vormgeving	500		500		500	
84	Werkgroepen	1.000		3.000		3.000	
85	Wob	1.000		1.000		1.000	
86	Nieuwe werkgroepen			2.000		2.000	
87	Scholing en Training	15.000		6.500		4.000	
88	organisatie (bureau)	2.000		2.000		1.500	
89	uitvoering	13.000		4.500		2.500	
90	Hoogleraar OJ			17.000		17.000	
91	Administratie			2.400		2.400	
92	Organisatie kennisvalorisatie			4.800		4.800	
93	Coördinatie activiteiten			4.800		4.800	
94	Voorbereiding Vlaanderen			5.000		5.000	
95	Handboek OJ			3.000		-	
96	Uitvoering			3.000		-	
97	Staat van de OJ			13.000		-	
98	uitvoering			13.000		-	
99	Nieuwe projecten			20.000		20.000	
100	uitvoering			20.000		20.000	

Toelichting op de begroting 2024

Structurele inkomsten en uitgaven

Ook in 2024 zal de VVOJ inzetten op twee typen sponsorwerving. De vereniging blijft gericht sponsorinkomsten werven voor specifieke projecten, zoals de VVOJ Conferentie, de Avond van de Onderzoeksjournalistiek en de bijzondere hoogleraar Onderzoeksjournalistiek voor Vlaanderen. Daarnaast zullen we blijven zoeken naar sponsors die de vereniging zelf financieel willen ondersteunen.

De begroting voor 2024 is in evenwicht.

Inkomsten structureel

In november 2023 stond het ledenaantal van de VVOJ op 735. Omdat er groei zit in het aantal leden, gaan we voor eind 2024 uit van 800 leden, wat neerkomt op bijna 50.000 euro bij een ledenprijs van 70 euro (nu nog 60) en een studentenprijs van 30 euro (nu nog 25). De verhoging van de ledenprijs is nodig vanwege de gestegen kosten en om nieuwe activiteiten mogelijk te maken, zoals de bijzondere hoogleraar in Vlaanderen.

Uitgaven structureel

Er zijn geen wijzigingen in de structurele kosten. De inzet van de bureaumedewerkers verandert niet ten opzichte van 2023.

Huisvesting

De medewerkers van het bureau werken vanuit huis. De enige kosten zijn die van de opslag van het archief e.d.

Bestuurskosten

Kosten voor de bestuursvergaderingen.

Administratiekosten

Kosten voor ledenadministratie en financiële administratie. Die vallen sinds 2022 lager uit dan de jaren daarvoor, omdat de administratie is gestroomlijnd.

Kosten ALV

Voor de organisatie van de ALV's.

Bestuursondersteuning

Coördinatorfunctie/fondsenwerver (in dienst)

Verzekeringen – Website

Gebaseerd op voorgaande jaren.

Personeelskosten

Kosten voor de bureaumedewerker die 24 uur per week werkt en de coördinator voor 20 uur per week, rekening houdend met een inflatiecorrectie.

Projecten

Conferentie-inkomsten

Sponsors: De VVOJ Conferentie van 2023 had hogere sponsorinkomsten dan begroot en die post is daarom verhoogd voor de begroting 2024.

Deelnemers: vanwege het toenemend aantal deelnemers voorzien we hier hogere inkomsten dan de jaren hiervoor. De prijs voor een ticket stijgt, net als de afgelopen jaren, met 5 euro tot 270 euro.

Conferentie-uitgaven

De uitgaven nemen toe, vooral omdat de catering duurder is geworden en omdat we meer deelnemers verwachten.

Projectmanagement, sponsorwerving en marketing zal deels door de VVOJ-coördinator en -medewerker gebeuren, deels door externen. Net als in 2023 wordt in 2024 een extra parttime medewerker ingeschakeld om te ondersteunen bij marketing en promotie (vooral in Vlaanderen).

LROJ

De inkomsten zijn afkomstig van deelnemers (100 x 30 euro) en sponsoren (4.000 euro). De kosten bestaan uit organisatie-, locatie- en cateringkosten voor vier bijeenkomsten doorheen het jaar. De bijeenkomsten gaan alleen door als er een sponsor kan worden gevonden.

VVOJ Start

Betreft de activiteiten van VVOJ Start. De inkomsten zijn afkomstig van een sponsor (2.000 euro) die in 2023 is gevonden. De kosten bestaan uit organisatie-, locatie- en cateringkosten.

Café

Is onderdeel geworden van andere activiteiten en wordt niet apart begroot.

Loep – Avond van de Onderzoeksjournalistiek:

Inkomsten: ASN sponsort 10.000 euro voor de organisatie en voor de Aanmoedigingsprijs. Daarnaast wordt een sponsor gezocht om de Avond van de Onderzoeksjournalistiek feestelijker aan te kleden en om er een Dag van de Onderzoeksjournalistiek van te maken. Uitgaven: Het prijzengeld van drie van de vier prijzen moet door de VVOJ zelf worden gefinancierd.

Essay

Lira sponsorde het VVOJ Essay niet in 2022 en 2023, maar heeft voor 2024 een opening geboden als de essayschrijver een freelancer is. Indien geen sponsor kan worden gevonden, is het alternatief het VVOJ Essay alleen digitaal te publiceren.

Trainingen en scholing

De VVOJ zal volgend jaar ten minste twee masterclasses organiseren met internationale toponderzoeksjournalisten en -trainers. Dit voorafgaand aan de VVOJ Conferentie en/of voorafgaand aan de uitreiking van de Loep.

Hoogleraar Onderzoeksjournalistiek

Betreft de kosten en opbrengsten die zijn begroot voor het voorbereiden van het hoogleraarschap en waarvoor inmiddels financiering is gevonden. Daarnaast is 5.000 euro aan kosten begroot als voorinvestering om een projectvoorstel te maken voor een bijzonder hoogleraarschap in Brussel. In 2023 is alle energie gaan zitten in het realiseren van de bijzonder hoogleraar in Nederland.

Handboek voor Onderzoeksjournalisten

Dit project is in 2022 gestart en afgerond. In 2024 worden en nog inkomsten uit de verkoop van het boek verwacht.

Staat van de Onderzoeksjournalistiek

Is afgerond (ook financieel) in 2023.

Nieuwe projecten

Net als voorgaande jaren kan het zijn dat nieuwe projecten op touw worden gezet, waarvoor externe financiering kan worden gevonden. In de begroting is aan de inkomstenkant een hoger bedrag opgenomen, omdat van de verwachte inkomsten een deel van de vaste kosten van het bureau wordt gedekt.